

Een duurzaamheidslabel voor baggerprojecten?

‘Baggerspecie verwerkt tot een bouwproduct zou bijvoorbeeld duurzaamheidslabel B kunnen krijgen, verspreidt op het aangrenzende perceel bijvoorbeeld label D. Zo kan op projectniveau de juiste keuze worden gemaakt in het circulair verwerken van baggerspecie’.

Fred de Haan: ‘Verbluffend hoe te komen tot een zuiver objectieve afweging’ – eigen foto

Grootste afvalstroom

‘De waterschappen willen in 2050 100 procent circulair werken, maar hóe dat precies vorm moet krijgen is nog onduidelijk’, vertelt Fred de Haan van Waternet en projectleider van een onderzoek naar circulair omgaan met regionale baggerspecie, waaraan UP Kennis een financiële bijdrage heeft geleverd. De opdracht wordt uitgevoerd door Netics en Deltares. ‘Baggerspecie is een van de grootste afvalstromen bij de waterschappen’, vervolgt hij. ‘Een zo volledig mogelijk hergebruik daarvan draagt bij aan de doelstellingen voor duurzaamheid, vermindering van de CO₂ uitstoot, het oplossen van de stikstofproblematiek etc.. In ons onderzoek richten wij ons op de vraag hoe baggerspecie zo efficiënt mogelijk kan worden toegepast in de optiek van een Levenscyclusanalyse (LCA) en maatschappelijke kosten. En meer nog, dat zelfs een bijdrage kan worden geleverd aan de instandhouding en zo mogelijk een verbetering van de biodiversiteit’.

Integrale afweging

De bij het onderzoek betrokken negentien waterschappen en STOWA willen de gehele baggerketen erbij betrekken. ‘Gezamenlijk met de marktpartijen streven we naar het ontwikkelen van toetsingsinstrumenten waarmee waterschappers zelf een beoordeling kunnen maken op welke wijze de baggerspecie kan worden verwerkt. En op een integrale wijze, waarbij de keuzes ook in onderlinge samenhang kunnen worden gemaakt’. Fred de Haan geeft aan dat voor het te ontwikkelen instrumentarium inmiddels ook Rijkswaterstaat belangstelling heeft. ‘De in ontwikkeling zijnde toets koppelt de resultaten bijvoorbeeld ook aan Milieukostenindicator (MKI)-waarde, iets wat nooit eerder op deze schaal voor baggerwerken is gedaan’.

Bij een eerste workshop waarin verschillende ketens van baggeren en verwerkingsmogelijkheden werden vergeleken, participeerden ook deskundigen uit de VS, België, Rijkswaterstaat en het havenbedrijf Rotterdam. Met als resultaat dat het toetsingsinstrument als nuttig wordt ervaren. Bovendien toetst het model niet alleen de toepassing van bagger, maar de hele keten van baggeren tot toepassen. ‘We kregen mee dat we de titel van het onderzoek breder moesten trekken dan alleen circulariteit, met meer duurzaamheidsfacetten – “we deden ons zelf te kort!”’

Verbluffende resultaten

Fred de Haan is zeer enthousiast over de resultaten van het onderzoek. ‘Het is verbluffend hoezeer het mogelijk blijkt te kunnen komen tot een zuiver objectieve afweging, waarbij tal van factoren gewogen kunnen worden. Zoals wat er tijdens het baggeren aan methaangas vrijkomt. Ook dat wordt meegenomen in het toetsingskader. Een zo volledig instrumentarium maakt het ook mogelijk om een afweging te maken wanneer het gaat om bijvoorbeeld zwaar verontreinigde baggerspecie. Als de teer eraf druipt moet je niet willen streven naar 100 procent circulariteit, dan is die doelstelling te rigide’. Hij noemde de belangstelling van Rijkswaterstaat al. ‘Het toetsingsinstrumentarium kan ook inzetbaar zijn bij de veel grotere werken, zoals de Kleirijperij bij Eems-Dollard’. Medio 2021 moet het onderzoek worden afgesloten. ‘Voor die tijd verzorgen we nog enkele workshops, bijdragen aan congressen en expertmeetings voor alle betrokkenen in de keten. Dat moet leiden tot een breed draagvlak om met het toetsingskader aan de slag te gaan en baggerspecie te gaan labelen, zoals we dat inmiddels ook gewend zijn met het beoordelen van de duurzaamheid van ons woonhuizen.’